

האיחוד

עלון לשבת קודש

לע"נ יוסף בן אליה וחממה ז"ל לבית גיאת
לע"נ משה בן זילפה ואליאס ז"ל לבית חיימי

כ"ח בניסן תשע"ח 1217 (שנה כג') **נושא השבוע: כשרות (קבא)**

החפטר: "מחר חודש" (שמואל א, כ)

פרשת תזריע מצורע-שבת מברכין

ראש חודש אייר יחול א"ה בימים ראשון ושני מולדו ביום ראשון בשעה 17:37 ו-5 חלקים

"אשה כי תזריע" (יב, ב)

אמר רבי שמלאי: כשם שיצירתו של אדם אחר כל בהמה, חיה ועוף במעשה בראשית כך תורתו נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף (רש"י).

ע"י המשכן זכר בני ישראל להשראת השכינה ולדרגות רמות, על כן היו עלולים לבוא לידי זחירות הדעת ולומר: גדולים אנו אפילו מן המלאכים, לפיכך הקדימה התורה דיני בהמה, חיה ועוף לפני דיני אדם ללמדנו שיכול יהודי להתעלות לדרגת מלאכים אך יהודי החוטא ומתלכלך בעוונות גרוע הוא מן הבהמה והחיה, האדם הוא בעל בחירה והוא הגורם לעצמו להדמות למלאך או שמא לרדת לדיוטא התחתונה ביותר.

"ואת התורה לכלל נגע הצרעת" (יד, נד)

אמרו חכמינו ז"ל (גמ' עירובין נד): ה"חש בראשו" יעסוק בתורה, ה"חש בגרונו" יעסוק בתורה, ה"חש במעי"ו" יעסוק בתורה... וכ"כ למה? צריך האדם להאמין שכל המחלות הפוקדות אותו באו כעונש על חטאיו, וכאשר הוא מרבה לעסוק בתורה זכות התורה עומדת לו לכפר על חטאיו, כי כשלומד תורה לומד לקיים את המצוות כהלכתן ונמנע מלעשות עבירות ויזכה להתרפאות מחוליו.

להתענות בתענוגים

מעשה שהיה הסיפור מתחיל בסמינר שנמצא בעיר קטנה, עצם הקמתו הוא סיפור ניסי בפני עצמו כנגד כל הסיכויים, עקב התנגדות פעילה של נציגי המועצה האזורית. הסמינר שכן בקרוואנים ישנים ובחורף נאלצו הבנות להתמודד עם דליפות וקור אך האמונה והאווירה ששררה ביניהן פיצתה על הכל. בחורף האחרון החליטה ההנהלה לפצות את הבנות וארגנה שבת גיבוש בבית הארחה בצפון, כך יצאו 200 בנות ב-4 אוטובוסים לחרמון. בשעה 1:00 הן התקבצו ליד האוטובוסים כדי לאכול ארוחת צהרים, קרי כריכים שהוכנו מראש. המנהלת פנתה לבת האחראית ושאלה: "את צריכה עזרה להביא את השקיות של הכריכים?" פני הנערה חפו, "מה קרה?" שאלה המנהלת.

לאחר דקה ארוכה היא השיבה: "אני לא מאמינה, אני פשוט בהלם, שכחתי לקחת את הכריכים מהכיתה", המנהלת לא האמינה למשמע אוזניה, היא כבשה את מידותיה והשיבה: "אנחנו נחשוב מה לעשות". הדבר החל להתפרסם בין הבנות שהיו רעבות, חלק רצו לגשת אליה ולגזור בה אך מספר בנות עצרו בעדן: "עזבו אותה, היא לא עשתה זאת בכוחה, גם ככה היא מרגישה רע...". האוטובוס עשה דרכו לבית הארחה, בדרך הן חיפשו בית עסק כשר לקנות בו דבר מאכל אך לא מצאו בהכשר מהודר שהן סומכות עליו, לפיכך הן העדיפו להגיע לבית הארחה ולחכות לסעודת ליל שבת. הבנות היו ממש רעבות, הן שאבו כוח מהסעודה הטובה

הזמנים ע"פ לוח "אור החיים" של אופק ת"א * נא לא לעיין בזמן התפילה * סוף זמן ק"ש: 8:48-8:43

כניסת שבת: 6:49 יציאת שבת: 7:41 יציאת ש"ס ר"ת: 8:29

ח. אין מפרשים תרומות ומעשרות ממין על שאינו מינו (ש"ע ס"ג) ואם הפריש אין תרומתו תרומה (ש"ע ס"ד). כגון: אין מפרשים מתפוחים על אגסים ולהיפך, וכן תפוח אדמה על בטטה ולהיפך וכן אין מפרשים מפירות הדר על זה כגון: תפוח על לימון ולהיפך וכו' (קצ"ח השדה פ"ט ס"ו ועיין בחז"ע עמ' רז שכתב בפירות הדר אם תרם מהם על זה דיעבד תרומתו תרומה ונשאר בלכ"ד עיין).

ט. מפרשים ממין על מינו אע"פ שהם שני זנים כגון: כרוב לבן על כרוב אדום (סגול), חסה רגילה על חסה מסולסלת, דלורית על דלעת, אפרסק על נקטרינה (קצ"ח השדה פ"ט ס"ה). תאנים לבנים על תאנים שחורים ולהיפך, ענבים שחורים על ענבים ירוקים ולהיפך וכן כל מיני חיטים שמין אחד הם (חז"ע עמ' רה-רז).

י. אין מפרשים מפירות שנה זו על פירות שנה שעברה ולא מפירות שנה שעברה על שנה זו (ש"ע ס"י נז חז"ע עמ' רי"א) וכן אין מפרשים מפירות שהם ספק מעושרין עבור פירות שבדאי חייבים תרומות ומעשרות (ש"ע ס"נט).

ולכן אין להפריש משתי קניות מזמנים שונים או ממקומות שונים אפילו שהם מאותו המין אלא יפריש על כל קניה בפני עצמה [בגלל הבעיות שפורטו בתחילת הסעיף] (סדר הפרשת תרומות ומעשרות לביאור"ד בהתייחסות חקלאית) [אמנם מר"ן הרש"צ עובדיה יוסף כתב שאם הבעיה שמא פירות אלו מא"י ואילו מחו"ל, אין לחוש לזה (חז"ע עמ' רטז) מ"מ קיימות בעיות נוספות שציינו ולכן לא יפריש מזו על זו].

יא. פירות וירקות ושאר גידולי אדמנו כל עוד שלא הפרישו מהם תרומות ומעשרות הם נקראים "טבל" ואסורים באכילה ושימוש (ש"ע ס"י גלא ס"ע, ס"קטז, מדריך כשרות מע"י לגר"י רבינוצין עמ' 104, קצ"ח השדה פ"י ס"א) ואסור גם למכור פירות וירקות שלא הפרישו מהם תרומות ומעשרות (ש"ע ס"קז, מדריך כשרות ס"ג, קצ"ח השדה ס"ג) וכן אין לפרוע חוב בטבל (ש"ע ס"קטז), וגם לא לתת אותם במתנה (ש"ע ס"קח, קצ"ח השדה ס"ג) אא"כ הוא מצמיד פתק שמחובר היטב שכתוב עליו שהפירות אינם מעושרים (חז"ע עמ' קל"ז).

יב. יש להפריש תרומות ומעשרות מהפירות והירקות קודם שבישל אותם, שאם בישלם והם עודם בטבלם הרי טעם הטבל נבלע בדפנות הכלי והכלי נאסר בשימוש (קצ"ח השדה ס"י ס"ד, חז"ע עמ' ק"ז) ויהיה מותר שוב אחר שעברו 24 שעות מהשימוש האסור (ש"ע מנחת סלמה לגר"י רבינוצין ח"א ס"י ס"ב, קצ"ח השדה ס"ג, חז"ע ס"ג) או כשמפריש מהפירות והירקות המבושלים יכוון להפריש גם על הבלוע בכלי ואז הכלי יהיה מותר (קצ"ח השדה ס"ג, מנחת סלמה ס"ג) [ולענין אם עבר זרע טבל ראה ש"ע שם סעיף קט"ז].

יג. גם מוצרים שנעשו מטבל (גם שאחד ממרכיביהם נעשה מטבל) הרי הם טבל ואסורים בשימוש עד שיפרישו מהם תרומות ומעשרות (ראש ש"ע ס"ח).

יד. פירות וירקות (וכל גידולי הקרקע) המצויים בחנויות ובשווקים שאין עליהם השגחה ולא ידוע אם הפרישו מהם תרומות ומעשרות הרי הם "ספק טבל" ומן הדין אין צורך להפריש מהם תרומות ומעשרות, והמחמיר להפריש [כלי ברכה] תבוא עליו ברכה (ש"ע יב"א ח"ט י"ד ס"י ל ובמילואים עמ' נאנז וכלה מפתחות ס"ע נאנז, ק. ילקו"ח ח"ב י"ד ס"י גלא ס"כ חז"ע תרומות ומעשרות עמ' קלה-קמ"א).

הטעמים להקל: כיון שיש כיום השגחה מטעם הרבנות הראשית להפריש מן הפירות והירקות תרומות ומעשרות מהשוק הסיטונאי, שכל הפירות והירקות של הארץ חייבים לעבור דרך שם. אך לפעמים יש סוחרים שמבירים משם פירות וירקות מבלי לעשרן, וכן בחנויות הירקנים יש שקונים באופן ישיר מאנשים שיש להם שדות וכרמים ואינם מובילים אותם דרך השוק הסיטונאי. מ"מ הרוב הוא מעושר, ועוד יש ספק שמא פירות וירקות אלו באים משדה גוי ועוד שבזמן הזה תרומות ומעשרות מדרבנן, אם כן יש לנו ספק ספיקא בדברנן (נ"פ חז"ע תרומות ומעשרות ס"ג, ש"ע יב"א ס"ג).

קבלת שבת מוקדמת באשדוד בביה"כ הריב"ז רח' אור לציון אזור ז'.

יום שכולו תורה ביום העצמאות- יום חמישי ד' אייר באשדוד

בב"כ החיד"א רח' יצחק הנשיא 22 אזור ג' מ-9:00 בוקר

עם הרב אברהם יוסף, הרב אריה שנטר, הרב אופיר מלכה, הרב יגאל כהן, תפילת מנחה ב-1:30 וארוחת צהרים כיד המלך. בשעה 2:15 הרב גדעון בן משה, הרב בנימין שמואלי, הרב יוסף מזרחי, הרב נח ישראל ברגר, הרב יהודה דרעי, הרב יעקב ישראל לוגסי, הרב אלחנן פרץ. ב-8:30 תפילת ערבית. אח"כ הרב אהרון לוי בליווי מצגת והרב ליאור גלזר. * עזרת נשים פתוחה. * כולל ארוחת צהרים.

במרכז רוחני סולם יעקב רח' ברוריה 1 אזור ט' מ-10:00 בבוקר

עם הרב מאיר אליהו, הרב אריה שנטר, הרב ישראל נח ברגר. ב-1:00 תפילת מנחה וארוחת צהרים כיד המלך. החל מהשעה 2:00 הרב מנחם שטיין, הרב בנימין שמואלי, הרב יהושע הכהן, הרב שלמה ליונשטיין, הרב ליאור גלזר, הרב שלמה בניזרי, הרב יעקב ישראל לוגסי. ב-9:00 תפילת ערבית * עזרת נשים פתוחה.

משרדי "האיחוד" טל': 08-8644452 דוא"ל: haihud.ashdod@gmail.com

שממתינה להן בליל שבת וריחותיה הטובים גירו את חושיהן. בתום התפילה הן פנו לחדר האוכל, הרב שליוה אותן בשבת זו היה הרב חיים זאיד שליט"א ורעייתו, הוא ידע את תלאותיהן לפיכך שר במהירות יחסית כדי לגשת לסעודה בהקדם. הרב רצה להתחיל לקדש ואחז בכוס הקידוש, ואז ניגשה אליו אחת הבנות ואמרה: "רגע, כבוד הרב.. אל תעשה קידוש, יש לי משהו חשוב מאוד לומר", "מה רציני?" שאל. "אם כבוד הרב יכול לבוא למטבח לרגע, זה חייב להיות לפני הקידוש" אמרה הנערה, מנהלת הסמינר שלא הבינה מה קורה ביקשה לקבל הסבר... אך היא ענתה: "אני מבקשת שתבואו למטבח", הן ניגשו למטבח שהמנהלת אומרת: "אני מאוד מקוה בשבילך שזה מוצדק", "אני ממש מתנצלת, אני אחראית על המטבח ומשהו כאן לא מריח לי טוב", "דוקא מריח לי מצויין" אמר הרב זאיד בחיור, "לקראת שבת ראיתי כמה עובדים ערבים נכנסים למטבח, הם הכניסו אוכל מהרכב שלהם לתנורים וסלטים בקופסאות שקופות, הסתכלתי בארגונים וראיתי הכשר בלתי ידוע, אני פוחדת שהרב יעשה קידוש והבנות יאכלו ואיני בטוחה שהאוכל בהכשר טוב".

הרב זאיד החל לברר, הוא דיבר עם שני פועלים ערבים ואלה החלו להסתבך בתשובות "מי כאן האחראי?", "מוטי" השיבו והלכו לקרוא לו.

הרב שאל: "תגיד, איפה האוכל של הקיטרינג שהזמנו?", "איזה קיטרינג? ביטלתם אותו, את האוכל אנחנו בישלנו", המנהלת אמרה: "אבל הזמנו אצלכם קיטרינג".

"נכון, כי בהתחלה הזמנתי גם עם מוצאי שבת, אז משתלם לנו להזמין קיטרינג מהדרין, אך לאחר שביטלתם לא משתלם לנו", הוא עצר את דבריו שהבין שהעומדים לפניו עומדים להתעלף. "אני לא מאמינה, אתה לא מבין איזה נזק נעשה כאן" אמרה המנהלת.

"עצובי, שום נזק, זה כשר, תאמיני לי, קניתי את זה בשוק, יש שם הרבה אנשים עם כיפות".

"מאיפה הירקות?" שאל הרב, "מהשוק לא גוש קטיף, אבל טעים", "ומה עם הבשר?"

"לא יודע, אבל זה כשר, כבוד הרב, נדמה לי בהכשר הרב שליכטע", "הרב מה?" שאל הרב, "לא יודע, שליכטע משהו כזה..."

המנהלת והתלמידה החלו לבכות, אבל הרב זאיד הבין שכעת הכל על כתפיו והוא חייב להפוך את האסון הזה למשהו חיובי. הם חזרו לחדר האוכל, הרב המתין עד שהושלך הס ואמר: "הקשבנה טוב, אני רוצה לומר לכן מספר מילים לפני הקידוש, בנות, הקב"ה זימן לכן הזדמנות פז, נסיון קשה מאוד שבני אדם לא נתקלים בו כל ימי חייהם. ואני מבקש מכן שתגייסו את כל כוחות הנפש שלכן כדי לעמוד בנסיון", הבנות עצרו את נשימתן,

"החלטנו לשנות את התפריט, התברר לנו כי האוכל אינו מספיק כשר וחלקו בכלל לא, אי לכך בליל שבת תאכלנה לחמניות, מלח ושתייה, בשבת בבוקר: מלח, לחמניות ושתייה ובסעודה שלישית תאכלנה מה שנשאר משלושתם, לא חשוב הסדר..." הבשורה שנפלה על הבנות גרמה לסערה רבת, הבנות החלו לבכות, חלקן צרחו, כמה נכנסו להסטרירה, חלקן ניחמו זו את זו וחלקן חיבקו זו את זו, ושתיים התעלפו...

לאט לאט החלו הבנות לעכל את מה שקרה, הן אספו את הסלטים מהשולחנות ושמו במטבח, נטלו ידיים והחלו לאכול לחמניות, מוטי שהיה נבון מאוד אמר לרב: "כבוד הרב, אני מכיר אנשים, אתה תראה שהן תאכלנה..." אבל הרב זאיד ידע שאת האוכל הזה לא יאכלו. הוא דיבר עם הבנות על הקרבה ומסירות, על עמידה בנסיון ועל הזכות הגדולה שנפלה בחלקן ושילהב את הבנות שאולי אין להן אוכל אבל הולך להיות כאן משהו הרבה יותר גדול שאיתו הן תלכנה כל חייהן... גם למחרת חזר המחזה, לאחר התפילה, נטלו הבנות ידיים ואכלו לחמניות, הרב שוחח איתן על נסיונות, מה אדם יכול לקחת מהם וכמה זה נותן לאדם...

"מאתיים בנות יש כאן, לכל אחת יש את הנסיונות שלה, אתן עומדות בנסיון באהבה ובשמחה

ואומרות לקב"ה: "אנחנו שומעות בקולך", אני בטוח שהקב"ה אומר: "אני אשמע בקולכן" כעת מהרו ובקשו ממנו דברים, עוד תראו שהוא ישלם לכם בכפל כפליים". הבנות בכו וביקשו בקשות ואיחלו זו לזו ברכות ואיחולים.

השבת הסתיימה באוירה מרוממת והרב עשה הבדלה. עת התארגנו לנסוע ניגש מוטי לרב: "כבוד הרב, אני רוצה לומר לך שלא חלמתי שהאוכל הזה ישאר.. הן פשוט לא אכלו, התקשרתי לאשתי ואמרתי לה: "את לא מבינה, הבנות הללו לא נגעו בכלום, צמו כל השבת רק בגלל האמונה שלהן", אני לא דתי, אני רוצה שכבוד הרב יסדר לבן שלי ביי"ס דתי, אחרי מה שראיתי החלטתי שאני רוצה שהבן שלי יקבל חינוך דתי".

לאחר שבועיים קיבל הרב זאיד טלפון מפתיע: "כבוד הרב, מדברת מנהלת הסמינר, אתה חייב לשמוע מה קרה? קיבלתי טלפון מראש המועצה שמתנכל לסמינר שלנו, פחדתי מה הוא רוצה עכשיו, אלו גזירות חדשות יפלו עלינו, שהגעתי לפגישה הוא קיבל אותנו יפה וסיפר לנו את מה שסיפר לו מוטי על השבת ההיא בהתפעלות ואת בקשתו לבוא לעזרתנו ככל האפשר כי לבנות שלומדות בסמינר הזה זו זכות לעזור... וכך קיבלנו אישור לעבור תוך שנתיים למבנה קבע...". וכשהרב זאיד סיפר את הסיפור על השבת בהדברות התקשר אליו מארה"ב נשיא ביי"ס עשיר מאוד בלוס אנג'לס ואמר: "הרב שלנו סיפר את הסיפור שלך בערב שבת בביה"כ, התרגשנו מאוד והחלטנו לאסוף כסף לריהוט לסמינר". הרב זאיד התרגש והודה לאיש "חכה זה לא הכל, גם אני אישית רוצה לתרום משהו לזכות משפחתי, אשתי הבריקה רצוין, הרי לבנות נהרסה השבת, החלטנו לתרום לכל הבנות שבת מתקנת במקום מפואר והכל על חשבוננו...". וכך יצאו הבנות לשבת במלון "כינר", פיצוי אדיר לשבת ההיא ולנסיון שעברו... כי מעמידה על עקרונות הדת לא מפסידים אדרבא זוכים לעשות קידוש השם.

(אנשים מספרים על עצמם 9- הרב חיים ולדר)

פינת ההלכה

הלכות תרומות ומעשרות [ב]

הקדמה: חזרנו לנושא תרומות ומעשרות שהפסקנו בו לפני כשנה לטובת נושא הצניעות שגם אותו אנו מפסיקים כרגע עד להמשך התארגנות בעוד מס' חודשים.

א. כל גידולי קרקע [פירות, ירקות, תבואה וקטניות] שגדלו בארץ ישראל והם מאכל אדם ויש להם בעלים חייבים בתרומות ומעשרות (ש"ע י"ד ס' ס"א ס"ב).

ב. רק בעל הפירות רשאי להפריש תרומות ומעשרות מפירותיו ואין אחרים רשאים להפריש משלו שלא ברשות, ואם הפרישו אין הפרשתם תופסת [אלא אם כן הפרישו משלהם על שלו כזשה מאותו מין ומאותה קניה] (ש"ע י"ד ס' ס"א ס"ב-ל, חז"ע לגר"ע יוסף תרומות ומעשרות עמ' קמח, קצית השדה לגר"ש רוח פ"א ס"א).

ג. בעל הפירות רשאי למנות שליש שיפריש עבורו תרומות ומעשרות (ש"ע ס' כט) אבל אינו יכול למנות גוי כשליש שיפריש עבורו, ואם מינה את הגוי לכהן אין הפרשתו של הגוי תופסת (ש"ע ס"ב), אבל ישראל שהוא מחלל שבת ברבים שהפריש עבורו, בדיעבד תרומתו תרומה (חז"ע עמ' קמח-קמח).

ד. אשתו של בעל הפירות ובנו וכדו' מפרישים מהפירות שהם רוצים לאכול, אך אינם מפרישים על הפירות מהשדה של בעלה שלא מדעתו (ש"ע ס"ט) ואמנם בפירות וירקות שהאשה מתעסקת לצורכי הבית מפרישה גם ללא כל רשות מיוחדת היות והרשות נתונה לה על כך מראש (קצית השדה פ"א ס"ו) וכן אורח שמתארח אצל בעל הבית וחושש שמא בעל הבית אינו מקפיד על הפרשת תרומות ומעשרות יכול לעשר ממה שהוגש לו לאכול (קצית השדה ס').

ה. פירות וירקות של שותפים חייבים בתרומות ומעשרות. אין השותפים צריכים ליטול רשות להפריש זה מזה, אלא אפילו לכתחילה כל מי שמפריש מהם, אף על חלק חברו תרומתו תרומה (ש"ע ס' ל, חז"ע עמ' קסג).

ו. אין להפריש תרומות ומעשרות על ידי קטן או שוטה ואם הפרישו אין תרומתם תרומה (ש"ע ס' ל), ואם הקטן בן 12 ויום אחד ומעלה או הקטנה בת 11 ויום אחד ומעלה הפרישו בדיעבד תרומתם תרומה (ש"ע ס' ל), קצית השדה פ"א ס"ג, חז"ע עמ' קמח-קמח) [ונאמנים לומר שהפרישו מאחר וההפרשה כיום היא דרבנן ובדבריהם האמנים להם] (ענין ילקו"י דיני חינוך עמ' רטז-כ"ו).

ז. לכתחילה אין להפריש תרומות ומעשרות על ידי אילם או עיוור ובדיעבד אם הפריש תרומתם תרומה (ש"ע ס' ל).